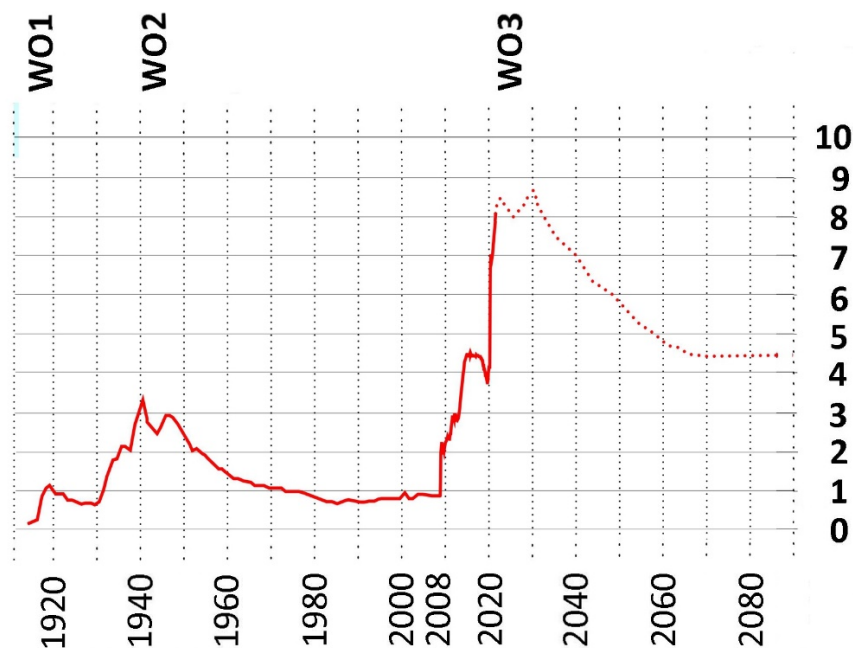

Over een derde wereldoorlog (kolom 21)

Laat ik vooropstellen dat ik geen verstand heb van geld. Illustratief daarvoor is het feit dat ik vroeger tegen het eind van de maand altijd geld te kort kwam. Sinds ik een vaste partner heb is het andersom. Aan het eind van de maand hou ik altijd geld over. Dat is duidelijk niet mijn verdienste. Het bedrag aan het eind van de maand is wel een aardige indicatie voor de gezondheid van ons economisch samenzijn.

In de grotemensenwereld is dat waarschijnlijk niet veel anders. Ook daar worden balansen bijgehouden. De grafiek hieronder geeft de *balance sheet* van de Amerikaanse centrale bank, de FED, vanaf het begin van haar creatie. Horizontaal staan de jaren uitgezet en vertikaal de balans in biljoenen dollars. Deze grafiek is een combinatie van drie grafieken; het overzicht van 1914 tot 2012, dat van 2006 tot juni 2021 en (gestippeld) mijn gok voor het vervolg.

De grafiek kan worden gezien als een koortsthermometer voor de economische situatie van het Westen sinds 1914. Meest dramatische momenten daarin zijn natuurlijk de wereldoorlogen. Die steken als bergen af in een relatief vlak landschap. De eerste wereldoorlog valt daarbij in het niet bij de tweede, die bijna drie keer zo hoog is. De tweede wereldoorlog zelf bestaat uit twee pieken: het einde van de crisis van de jaren dertig en het einde van de oorlog.

Het valt op dat de grafiek nooit onder de nullijn komt. Dat betekent niet dat hij nooit negatief is. Integendeel, de grafiek is juist *altijd* negatief en komt in juni

2021 zelfs tot een negatieve hoogte die bijna drie keer zo groot is als in de crisis voor de tweede wereldoorlog.

Op grond van deze grafiek lijkt het niet zo gek om ook over een derde wereldoorlog (WO3) te spreken. Op basis van de grafiek heb ik een gok gemaakt voor de toekomst. Dat is de gestippelde lijn. Zoals WO2 drie keer zo hoog piekt als WO1, zo piekt WO3 drie keer zo hoog als WO2. Laten we, om die stippellijn een beetje te onderbouwen, eens naar het begin van de grafiek kijken.

We zien een snelle stijging van de grafiek vóór beide oorlogen en een geleidelijke daling erna. Maar in beide gevallen komt de grafiek nooit meer in de buurt van de nullijn. De daling na WO2 komt geleidelijk tot stilstand rond 1984, waarna een lichte stijging volgt tot 0,9 biljoen in september 2008. Dan stijgt de grafiek plotseling in een week tijd naar ruim 2 biljoen. Dat is de kredietcrisis. Daarna volgt in zes jaar meer dan een verdubbeling naar 4,5 biljoen in 2014. Dan gebeurt er ongeveer drie jaar niets. Van 2017 tot september 2019 zien we een daling naar 3,75 biljoen. En vanaf september weer een stijging naar 4,2. Dat is allemaal vóór de coronacrisis. In maart 2020 vliegt de grafiek omhoog naar 7 biljoen en stijgt daarna in ruim een jaar verder boven de 8 biljoen. Dat is bijna drie keer zo hoog als in WO2.

Dan volgt in de stippellijn mijn gok. Ik heb een optimistische invalshoek gekozen en ga ervan uit dat het hoogste punt wel zo'n beetje bereikt is. Dat weten we natuurlijk niet. Misschien ligt de piek veel hoger. Misschien komt er geen piek en zijn er andere mechanismen aan het werk. Het is onduidelijk of de lijn weer omlaag zal gaan. En als die lijn weer omlaag gaat is de vraag, wanneer? Dat punt zou het einde van WO3 kunnen markeren en het begin van een wederopbouw. Het *World Economic Forum* (WEF) heeft een duidelijk scenario voor de toekomst geschetst en spreekt over een "great reset" en "building, back, better". Aan dat scenario zouden we het jaar 2030 kunnen ontlenen als de inzet van de daling: het einde van WO3. Het WEF lijkt ook een antwoord te geven op de vraag welke strijd er met WO3 is gewonnen. Haar promotiecampagne beweert dat mensen in 2030 niets meer zullen bezitten en gelukkig zullen zijn.

Wat is er met al die oorlogen eigenlijk gewonnen? Is er alleen maar een vijand verslagen, of was er misschien iets heel anders aan de hand? Wie was die vijand eigenlijk? De officiële geschiedschrijving wijst voor WO1 en WO2 naar Duitsland. Dat kan voor WO3 natuurlijk niet worden volgehouden. Het gaat hier

over iets heel anders. Een virus misschien? Maar de koortsthermometer schoot al twaalf jaar eerder in de paniekstand. Is WO3 misschien een oorlog tegen de mensheid, die moet worden beroofd van alles wat ze ooit had?

We horen verhalen over een globale aanpak van problemen, een wereldregering, een nieuwe wereld orde. We horen over digitaal centraal bank geld, versmelting van mens en machine, slimme steden, het internet der dingen, nano injecties en jaarlijkse vaccinatie. We horen over bio-ethiek, de groene pas, een koolstof voetafdruk en verplichte vaccinatie. De rampen komen van verschillende kanten: klimaatverandering, klimaat lockdowns, informatie-oorlog, internetcensuur, biologische oorlog, nanorobots, stroomuitval, branden, overstromingen, hongersnoden, burgeroorlogen, genocide, buitenaardse wezens. Alles tegelijkertijd. En daarbij ook nog traditionele oorlogen tegen Iran, Rusland, China, en tegen wie het ook maar waagt af te wijken van het nieuwe normaal.

Één ding is zeker: WO3 zal van een totaal ander karakter zijn dan WO1 en WO2.

Geert Maessen, www.gregoriana.nl